

Okuma-Yazma Notları (III)

İçeriği Yazan: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Çar, 30/05/2012 - 07:58

Aidiyet ve ruhsal durumumuza göre, hayata **“pozitif”** veya **“negatif”** bakabilmekteyizdir. Eğer, başımızı içine gömüldüğümüz yoğun hayat telaşesinden çıkarıp da etrafa bakarsak, pek çok şeyi de görebiliriz.

Mesela, **Yunanistan**’da global krizin etkileri statik olarak devam etmektedir. Yunan vatandaşları, daha önceleri yaşananlardan, keyfiyetlerden veya vur patlasın-çal oynasın hayat tarzından ötürü, kendilerine ödettirilmek istenen faturaya öfkeli. Tepkisini en ağır şekilde göstermektedir. Yunanistan’ın içinde bulunduğu durumdan ötürü, **Avrupa Birliği İdeali** tartışılır hâle gelmiştir. **Euro para sisteminden** Yunanistan’ın çıkma/çıkarılma ihtimali, Avrupa değerler sistemi içinde olup da para sistemine entegre olmamış ülkeleri, önlemler almaya sevk edebilmektedir.

Uluslararası Para Fonu Başkanı, Yunanlıları, daha önceleri çalışmadan harcıyıp-eğlendikleri ve şimdide içinde bulundukları mali krizden ötürü eleştirmekte, artık **Yunanlıların da yaşanan mali krizin külfetine** katlanmaları gerektiği, vergileriyle, deklarasyonunda bulunmaktadır.

Aslına bakılırsa, mızımlanan Yunanlıların, durumlarına daha akliselim bir şekilde bakmaları gerekmez mi?

Suriye’de yaşananlar da, insanların bu coğrafyadan uzak olmasına ve aidiyet kültürüne göre değişik vaziyetler alabilmektedir. Bir devlet ve onun cari rejimi, vatandaşlarını, **“muhalif”** veya **“militan ya da terörist”** zannıyla katletmektedir. Ve, Suriye’de yaşananlar, emperyalist güdüyle hareket eden ve dış politika tayininde bulunan **“gelişmiş ülkeleri”** veya küresel politika aktörlerini, burada Suriye’de yaşananlara kendi âli menfaatleri mihverinden pozisyon almalarına sevk etmektedir. **Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya’nın Birleşmiş Milletler çatısı altında ortak tepkiye soğuk bakmaları; Amerika Birleşik Devletleri ve diğer müttefik ve özellikle de Türkiye’nin, Suriye’de cereyan eden duruma, daha “cevval” tepki vermeleri, daha çok küresel satrancın gereği gibidir.**

Kendi açımızdan bakarsak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, acaba yukarıdaki tabloya bakarak, **“aman ne iyi, ne güzel ülkemizde her şey 4/4’lük, yediğimiz önümüzde yemediğimiz arkamızda, hem huzurumuz, hem de refahımız yerinde, her türlü olanaklara da sahibiz...”** gibi bir hüsnükuruntu içine girebilir mi?

Türkiye’deki durum sanki daha farklı...

Ülkemizde bir algı yanılgısı da olabilir...

Türkiye’de bir kesim; hayatından gayet memnun izlenimi verebilmekteyken, bir başka kesim ise, ülke sathında yaratılan her icraata şüpheyle ve vehimle bakmakta ve yaklaşmaktadır.

Muhaliflik ise, ülkemizde yeterince muhalefet edilemediği söylenebilir. **Fakat, sivil toplum**

kuruluşlarının, muhalif medya odaklarının, muhalif aydın-entelektüel takımın, gazetecilerin, olması gereken kadar tepki ve eleştiri ürettikleri söylenebilir. Ama, bazı şeyler de “tekrardan” öteye gidemiyor.

Adalet ve Kalkınma Partisine, ülkemizdeki olumsuz gelişmelerde ve yaratılan negatif atmosferde daha fazla sorumluluk düşmekte. Ama, iktidarın tavrına bakıldığında, o çokça meşhur hâle gelen **“balkon konuşmalarındaki”** toplumu kucaklayıcı ve toparlayıcı yaklaşım sergilenmiyor. Burada, ben iktidarım, insanları mutlu etmek, onları bazı hususlarda teskin etmek gibi yükümlülüklerim yoktur denmemeli/denemez. Adalet ve Kalkınma Partisi, kendi taraftarlarının dediği ve ifade ettiği gibi, **bu ülkeye daha önce hiçbir hükümetlerin yapmadığı kadar hizmetleri ve yatırımları yapmış olabilir. Demokratik ortamın serilip-serpilmesinde başat etmen Adalet ve Kalkınma Partisi olabilir; “Askeri Vesayet” ile “Jüristokrasiyi” meşru sınırların olması gereken tarafına çekilmeye zorlayan da, yine AK Parti olabilir; yine toplumdan aldığı %50’ye yakın destek, dönem-dönem yapılan kamuoyu araştırmaları sonucunda artma trendi gösteriyor da olabilir...**

Fakat, bunların varlığı, ülkemizdeki barış ve huzur ortamını konsolide etmeye yetmiyor. Evet, tuhaf gelebilir; neden her şeyi iktidardan bekliyorsunuz denebilir, zaten biraz da bunun vurgulanması konunun öznesinden kaynaklanmaktadır. İktidar, adı üstünde erkin odağıdır. Elinde, görece diğer siyasi aktörlere göre daha fazla olanak vardır.

Adalet ve Kalkınma Partisi, 2002 yılında siyasi yolculuğuna çıktığında, meydanlardan seçmenlere **“insanı merkeze”** alan siyaset yürüteceklerini mütemadiyen tekrarladılar. İnsanın her şeyden üstün tutulacağı, insanlarımızın “hak ettiği” şekilde yönetilecekleri ifade edildi. Eğitim, sağlık ve imar alanlarında yaptıkları hizmet ve yatırımları, pekâlâ görmezden gelemeyiz. Ülke çapında ve işlevselliği bakımından önemli icraatlar kotarıldı. Belki, bunların “bazılarında”, insanı hedefleyen saikler vardı. Öte yandan, AK Parti döneminde yapılan olumlu hizmetlerin yanında; halledilemeyen, çözümlenemeyen, çözme hususunda yeterli **“siyasi inisiyatifin”** alınamadığı vakalar da vakidir.

Buraya kadar kendi perspektifimden bazı değerlendirmeler yapmaya çalıştım. Geçtiğimiz haftasonu Pazar günü, **HaberTürk** gazetesinin **“Pazar”** ekinde, gazeteci Sayın **Enis Batur** ile yapılan bir röportaja yer verilmişti. Ben de, bundan sonraki yazımlarımı ve okumalarımı, Sayın Batur’un görüşlerine ayırmak istiyorum.

HaberTürk gazetesini adına, Sayın Kürşad Oğuz, Sayın Batur ile soru-cevap şeklinde gerçekten de “sıkmayan”, sıkmadığı gibi de okutturan bir röportaja imza atmış. (27 Mayıs 2012)

Sayın Enis Batur, Türkiye fotoğrafını şöyle yorumlamakta:

“(…) Türkiye çok ciddi bir büyük dönüşümden geçiyor. Bu dönüşümün ana odakları üstüne fikir üretmek varken gündelik olayların seline kapılıyoruz. Ülkede çok önemli yer tutan futbol gibi bir olguda şike şüphesi uyanmışsa bunun gereğinin yapılması gerekir, ama görüyoruz ki birçok müdahale nedeniyle gereği yapılacağına, bunun doğurduğu spekülasyonlar üzerinde tartışılıyor.”

BÜYÜK DÖNÜŞÜM NEDİR?

“2002’de bir yandan AKP gibi bir çatı kuruldu, bir yandan da liberal aydınlar diye tanımlanan, II Cumhuriyet’i talep eden insanlar yan yana geldi. Ordu, yargı, ekonominin kalıplaşmış bazı noktaları, bürokrasi, eğitim, yerel yönetimler ve benzeri alanlarda eski bağlantı düzenekleri çatlatıldı, üstüne gidildi, soruşturmalar açıldı, önleyici tavır oluşturmak adına davalar başlatıldı, bütün bunlar belli bir hızla son 7-8 yıla yansıdı ve I. Cumhuriyet bitti. Ama yerine II. Cumhuriyet kurulabilir mi? Hayır. Çünkü II. Cumhuriyet’in kurulabilmesi için yıkılan düzenin yerine geçen düzenin oturması ve tarifinin yapılması gerekiyor; yani anayasanın... Gerçekleşmezse, asıl vahim olan o, I. Cumhuriyet’i bitirmiş, ikinciye de başlayamamış olacağız.”

Cumhuriyet’in erken dönemine ilişkin bir soruya Sayın Enis Batur şu şekilde bir cevap veriyor:

“Cumhuriyet’in kuruluş dönemi, Atatürk’ün genel olarak toplum ve siyaset felsefesi üzerine “Keşke bütün bunlar olmasaydı da şöyle olsaydı” diye ikide birde sallamak yanlış. Bir biçimde bunlar olmuş. “Lenin keşke devrim yapmasıydı,” “Keşke Hitler çıkmasaydı” demenin anlamı var mı? Orada bir toplum mühendisliği seçimi yapıldı, evet yukarıdan yapıldı ama bu, uzun süre bu topraklarda egemen oldu. Ama egemen olmasına rağmen halkı bütünüyle etkisi altına almadığını görüyoruz.”

İktidar “rövanşist” bir tavra sahip mi sizce? sorusuna Sayın Batur aşağıdaki gibi bir cevap vermiş: “Rövanşist sıfatı kullanabilir ama özü itibarıyla şunu düşünüyorum: Sahip oldukları değer sisteminin ülkeye egemen olmasını istiyorlar. Bu da doğal.”

Hükümetin geleceğini nasıl görüyorsunuz? sorusuna aşağıdaki gibi bir cevap vermiş Sayın Batur:

“Türkiye, sağlık sorunları yaşamazsa çok uzun süre Tayyip Erdoğan tarafından yönetilecek. Bu çok önemli bir kazanım olmalı onun için. Çok uzun süre iktidar değişikliği gündeme gelmeyecek. O zaman, gerçekten kaygısı daha demokratik bir ülke yaratmaksa, bu yolda atacağı adımlar onun seçmenin sayısını azaltmaz. Peki bunu neden yapmıyor? Çünkü bence özü itibarıyla demokrasiye inancı fazla değil.”

CHP’deki dönüşümün itici bir faydası olur mu? CHP solu temsil ediyor mu? sorusuna Sayın Batur aşağıdaki gibi bir cevap vermiş:

“CHP sosyal demokrasiyi bile temsil etmiyor. Üstündeki ölü toprağını atamayan bir merkez partisi. Son 2 yılda bir-iki hamle gördük ama çok yetersiz kaldı. Oy kaygısıyla bazı adımlar atılamıyor. AKP’nin politikası ise parti olarak çok daha radikal. Hükümet radikalliğinden bütünüyle koptu ama parti kendi içinde daha dinamik bir görünümde.”

Siyaset kulvarında tek başına kalan ve kendisini görünen süreçte fazlaca rahatsız edebilecek kuvvetlerin olmadığı **AK Parti yönetimi**, ülkeyi kucaklamaya yönelik iradeyi, daha fazla göstermek zorundadır. Sanat ve sanatçı tartışmasında olduğu gibi, toplumu kutuplara ayırmak, çok daha önemli sorunlar varken insanları sürekli aynı hususlar üzerinde oyalamaya sevk etmek, ülkemizin siyasal birikimine çok bir şey kazandırmaz. Olsa olsa **gerilim** ve **stres** üretir. Adalet ve Kalkınma Partisi, görece dışarıdan olsun, görece içeriden olsun, önemli addedilebilecek destek görüyor olabilir. Ama, unutulmamalı ki, dış dünyadan gelecek destekler, **“konjonktürelidir”**; ve ülkelerin çıkarlarıyla uyduğu sürece de rayında gidiyor izlenimi verebilir.

Yapılan son seçim anketlerinde sürekli **AK Parti** ve **lideri**, yükselen bir trend izlemekte. Ak Partinin, kamuoyu yoklamaları sonucunda *“Bugün seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz”* şeklindeki sorularda aldığı oy dağılımı, şimdilik **%52** civarlarında. Bu oy oranı artabilir de azalabilir de. Gerçi, toplumun ülkede yaratılan siyasetten ötürü, kolay kolay AK Partiden vazgeçmeyeceği ileri sürülebilir. Yine, anamuhalefet ve diğer muhalefet partilerinin, iktidara nazaran halk indinde **“etkili ve sürükleyici”** politikalar üretememesi, daha çok iktidarın, özelde de başbakan Erdoğan’ın attığı ortalara yakalanmaları, buradan hareketle bir şeyler kotarmaya çabalamaları, siyasal sistemimizin ister-istemaz **Adalet ve Kalkınma Partisine angaje olmasına** sebebiyet veriyor.

Dillerde şarkı ve marş hâline gelen **2023 hedeflerinin** daha anlamlı olabilmesi için, bence, atılması gereken adımların önceliklerini, iktidar partisi atmalıdır. Daha uzlaşmacı ve müzakere edilebilir bir parlamento ortamı yaratmak da AK Partinin elindedir. Tutuklu milletvekillerinin, yasama organınca yapılabilecek bir düzenlemeyle parlamentoya gelmelerinin yolunun açılması mesailerinde, AK Parti sürekli kendisini geri planda tuttu. Diğer partiler ile TBMM Başkanını uzlaşmaları yönünde adres gösterdi. AK Parti; eğer gerçekten de oy potansiyelini attırma, memleketin geri kalanının da **“teveccühüne mazhar”** olmak niyetindeyse, muhafazakâr bir düşünce ve hayat tarzı benimsemeyenlere de, kucak açmanın yollarını aramalıdır.

Sadece, seçim dönemlerinden dönemlerine **“Balkon Konuşmalarıyla”** toplumun tamamını kucakladığınız intibasını veremezsiniz. **Daha fazla “özgürlük”, daha fazla “adalet hissi”, daha**

fazla “empati”, daha fazla “açık kapı politikaları”, daha fazla “tolerans”, önümüzdeki süreçlerde ihtiyacımız olacakların başında geleceklerdir.

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]
- [Ekonomi - Finans](#) [4]
- [Eko-Politik](#) [5]
- [İç Siyasa](#) [6]
- [Toplumsal](#) [7]
- [Diğer](#) [8]

Kaynak URL (19/04/2024 - 04:27 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/okuma-yazma-notlari-iii>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>
[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>
[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ekonomi-finans>
[5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
[6] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
[7] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>
[8] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/diger>